

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XLV. S. Ioannes Evangelista Præcipuus Caritatis Doctor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

vos, cupidè volebamus tradere vobis, non solum Euangelium DEI, sed etiam animas nostras, quoniam carissima nobis facti estis. Et vt hic cum fœmina alumna, gerula, matre & comparat, ita & Galat. 4. versic. 19. cum parturiente. & holi mei, ait [quos CHRISTO per Euangelium gratiam, quos iterum parturio [iudaizantes ad Euangelij veritatem, gratiam, libertatem reuocando] donec formet. CHRISTVS in vobis [CHRISTI fides, sp̄s, caritas, iustitia.]

CAPVT XLV.

S. IOANNES EVANGELISTA PRÆCEPTUUS Caritatis Doctor.

§. S. Joānes Apostolus, ex Dominici pectoris hinc vberimè istam caritatem imbibit, de qua frequentissimus sermo in Euangelio in tribus epistolis suis, nec in Apocalypsi prætermisit. Ex abundantia amoris loquitur, Matth. 12. v. 34. & quia S. Joannis animus ingenti amoris incendio flagrabat, is perpetuo egredietur verba, quasi scintillas emittebat. Sed audiamus quantum hic diligens Christum, & Christo dilectus discipulus velit nos esse à fraterno odio abhorrentes, & fratrum amantes. Ita loquitur 1. sua epistola cap. 2. v. 9-11.

Mensis thosaurum recludit ligna.

Non respondet n. m. ni Christiano proxi mi. se d. in i. gurantis. S. paccatorum tenebras. Proximum amans in veritatis ac virtutum lumine sine offensa eedit, & sine impedimento.

11. Qui dicit se in luce esse, & fratrem suum odit, in tenebris vsque adhuc. Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, & scandalum in eo non est. Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est, & in tenebris ambulat, & nescit quo eat: quia tenebrae obcauerunt oculos eius. tenebris oberrat de vitio ruens in vitium, ac tandem in sempiternas tenebras. Proximum amans in veritatis ac virtutum lumine sine offensa eedit, & sine impedimento.

§. Et cap. 3. vers. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. In hoc mundo sunt filij Dei, & filij Diaboli. Omnis, qui non est iustus, non est ex Deo, nec iustus est, nec DEI filius.

ex Deo, & qui non diligit fratrem suum: quoniam hæc est annuntiatio, quam audistis ab initio, ut diligatis alterutrum. Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in morte: omnis, qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis, quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in semetipso manentem. In hoc cognouimus charitatem DEI, quoniam ille animam suam pro nobis posuit: & nos debemus pro fratribus animas ponere. Qui habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo: quomodo charitas DEI manet in eo? Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate.

Charitas à morte peccati transferretur ad vitam gratia, & à mortali temporali ad sempiternam.

Inimicus proximi homicida est, quia in eo

moritur Christus. 2. quia propriam occidit animam, & 3. proximi, quem pronocat ad discordiam. Odium suscitatrix. *1. romer. 19. v. 12.*

Efficacissima ratio diligendi proximum ab exemplo Christi.

S. Ioann. Eleemosynarius, etiam egenis mirantibus caritatem, & effusam liberalitatem respondit: Frater nondum pro te sanguinem fudi, sicut mandauit mihi Dominus meus Christus.

§. Cap. 4. vers. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 19. 20. 21. Charissimi, diligamus nos inuicem: quia Charitas ex DEO est. Et omnis qui diligit, ex DEO natus est, & cognoscit DEVM. Qui non diligit, non nouit DEVM; quoniam DEVS charitas est. In hoc apparuit charitas DEI in nobis, quoniam filium suum unigenitum misit DEVS in mundum, ut viuamus per eum. In hoc est charitas; non quasi nos dilexerimus DEVM, sed quoniam ipse prior dilexit nos, & misit filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Charissimi, si sic DEVS dilexit nos: & nos debemus alterutrum diligere. DEVM nemo vidit vnquam. Si diligamus inuicem, DEVS in nobis manet, & charitas eius in nobis perfecta est. Et nos cognouimus, & credidimus charitati, quam habet DEVS in nobis.

Caritas maximum Dei donum inuicem nos cum eo coniungens, & ut fide operari, nec non salutari, nec non sapientia dono illum cognoscamus, efficiens.

Immensa Dei erga nos charitas nostra

V u s

stra aduersus proximum charitatis incentiuum.

Vna est Dei, proximiq; dilectio, & proximi dilectione nostrum erga Deum precipientem amorem testatum facimus, qui & sibi prestatu beneficium reputat, quod proximo tribuitur. *Matth. 25. v. 40.*

Caritas dulcissimum inter Deum & hominem vinculum.

charitas est: & qui manet in charitate, in DEO manet, & DEVS in eo. Nos ergo diligamus DEVM, quoniam DEVS prior dilexit nos. Si quis dixerit, quoniam diligo DEVM, & fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum, quem videt, DEVM, quem non videt, quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habemus à DEO: ut qui diligit DEVM: diligat & fratrem suum. Matthæi vigesimo secundo.

§. Et 2. epistola. versic. 23. propter veritatem, que permanet in nobis, & nobiscum erit in æternum. Sit vobiscum gratia, misericordia, pax à DEO Patre, & à CHRISTO Iesu filio Patris, in veritate & charitate. Et v. 5. Rogo ut diligam alterutrum. Et hæc est caritas, ut ambulemus secundum mandata eius. Et epist. 3. v. 5. 6.

Illustra- §. Duo hic afferamus eximie in S. Joanne chari-
ritatis in S. tatis erga proximum exempla: Alterum habet Episcopus
Ioan. Apost. libro tertio histor. Eccles. cap. 17. Vbi adolescens Ioannes tyro-
documeta. no mortuo (Domitiano) ex Insula Patmo erat Ephesum re-
S. Ioan. Apo sus, quorundam rogatu ad finitimas gentes profectus, his-
stol. dilige- Episcopos constitutus, illic integras ecclesias rite dispersaturus,
tissimi Epi- alibi certos homines sibi Spiritus sancti instinctu demonst-
scopi mune- tos in clerum delecturus. Ac cum ad urbem quandam non lue-
re fungitur. gè inde distantem (cuius etiam nomen nonnulli memorant)
se contulisset, & alia quaque officia, que ad animos fratrum
inter se disidentium conciliandos pertinebant, obisset, et
extremum adolescentulum corporis viribus valentem, vultu
& oris conformatione venustum, animi impetu flagrantem,
Maxima ca forte conspicatus, statim in eum, qui ibi Episcopus erat confi-
ritate & cu tutus, oculos conuertit, eumque sic affatus est: Hunc adolesce-
ra adolesce- tulum omni studio, cura & cogitatione, coram Ecclesia &
tem Episco- CHRISTO teste, tibi tueque fidei commendo. Quem cum
po comen- Episcopus in suam tutelam accepisset, & omnia se facturum
dat. fuisset pollicitus: Ioannes eadem iterum atque iterum illi edif-
ferit, eiusque fidem contestatur. Ephesum deinde redit Episco-
pus ille adolescentulum sibi concredidit in domum suam reci-
piam.

piens, educavit pro suo, in officio continuit, fovit humaniter: ad extremum, baptismi sacramento illuminavit. Postea vero, ubi sigillo DOMINI, id est, Sacramento Confirmationis, tanquam perfecta, tutelaque eius animi custodia obsignasset, non nihil de cura & observatione in eo instituendo suscepta remisit. Quem quidem non solum liberior vivendi potestas, quam fuerat paulo ante tempus adeptus: Verumetiam quidam

Deteriores omnes sumus licentia.

adolescentes, eius aequales, ocio languidi, inertia dissipati, & omni malorum genere assuefacti corruperunt: ac primum acquisitis conviviatorum opiparorum delicijs illum alliciunt, inuitantque: noctu deinde educentes, ad furti societatem

Corruptiorum pravorum societatis.

coeundam attrahunt: tum matora moliri flagitia hortantur. Iste pedetentim assuescit: & propter generosam animi magnitudinem, tanquam equus effrenatus, & nimium sibi, suisque viribus praesidens, extra rectam viam impetu fertur, frenaque acriter premordens, proclivius in profundum vitiorum gurgitem se precipitat. Atque cum omnino iam in desperationem salutis in DEO sita veniret, deinceps non de exiguis noxis cogitavit: sed magnis quibusdam ac nefarijs facinoribus admisis, ubi semel omni improbitate & nequitia perditus evaserat, nullam non sceleris labem ex aequo cum alijs contrahere secum statuit. Isthic igitur in familiaritatem ascitis, & magna latro-

Paulatim fit in deteriora lapsio.

num turba collecta, animo prompto, paratoque se duces manu violentissimum, sanguinis effusione crudelissimum, severitate denique acerbissimum praeiudicium. Interea temporis, ubi necessaria ad eam rem incidebat occasio, Ioannes accersitur. Ille ubi alias res, quarum gratia venerat, recta ratione disposuisset, Age (inquit) Episcopo, depositum nobis redde, quod ego & CHRISTVS, Ecclesia teste, quam gubernas, tibi commisimus. Hic vero primo attonitus stupuit, arbitratus pecuniam, quam nunquam acceperat, a se per fraudem & dolum malum repeti: & tamen neque facile credere poterat, ea ab se reposci per calumniam, qua neuiquam habuisset: neque Ioanni, depositum repetenti, omnino diffidere. Verum simulatque Ioannes dixerat,

PROV. 18. v. 3. Impius cum in profundum venerit peccatorum, contemnit.

Adole-

Adolescentulum repeto, & animam fratris: senex demisso vultu ingemiscens, & item lachrymans, ille [inquit] mortuus est. Quo modo, & quo genere mortis? DEO, inquit, mortuus est. Nam nequarius & perditus, & vno verbo, latro euasit. Et iam pro Ecclesia, in qua versabatur, monentem cum

Ardens s. lo. caritas de proximo peccato & exitio tam acerbè dolentis. Noctis tamen molimina caritatis abundantia.

nefaria hominum sui similitum turba occupat. Apostolus ergo veste dilacerata, ingenti cum gemitu caput feriens: Deum, inquit, custodem animæ fratris tui te reliquit. Equam iam iam mihi adsit, & dux aliquis itineris. Inde ab Ecclesia, ita vt erat, cum festinatione se proripuit. Profectus item ad locum, à primis latronum excubitoribus precepsit. Qui neque fugam parans, neque euitare studens, sed vociferans admodum, dixit: Huc huius rei causa accersit, ut ad principem vestrum adducere. Qui quidem ad tempus, vt erat armatus, expectat. Verum, vt Ioannem aduentantem

Amor addit alas.

agnouerat, præ pudore capessit fugam. Hic vero ætatis suæ ablitus, illum pro viribus properè insequitur, atque clamat. Quid [inquit] fili, me tuum ipsius patrem, inermem, & etate confectum, fugis? Miserere laboris mei, fili: ne formides: adhuc tibi salutis spes reliqua est: ego CHRISTO pro te reddam rationem: & si sit opus, pro te lubens mortem optem, sicut DOMINVS pro omnibus nobis: pro tua anima

Nulli desperandum. Stupenda s. Ioan. caritas.

meam dabo: confiste, crede: CHRISTVS me misit ad te. Ille vbi hæc audiuerat, primum oculis humi defixis consistit: deinde arma abiicit: tum horrore perfusus, grauiter & acerbè lamentatus est: Senem ad se aduentantem complectitur: fletu & mærore, quoad poterat, pro culpa satisfacit: & dextera sola occultata, lachrymarum vnda secundo baptizatur. Apostolus rata & constanti asseueratione, ei se à seruatore veniam & remissionem peccatorum precibus suis impetraturum pollicetur: atque ad genua accidens, ipsam manum dexteram,

Tabula in peccati naufragio penitentia.

tanquam aqua penitentia ablutam, purgatam que osculatur, illum ad Ecclesiam reducit. Crebris item precibus DEVS pro illo inuocat, continuis ieiunijs vnâ cum eo se macerat, varijs diuinæ sapientiæ sententijs eius animum quasi quibusdam

Non sola respiciencia, penitentia. Ioel. 2. v. 12. 13.

lenociniis mitigat, tranquillatque: neque prius, ut fertur, inde decessit, quam illum Ecclesia ministerio profecisset. Cuius conuersione magnum verae poenitentiae exemplum, praclarum ^{Poenitentia} secunda re-
 peccatis resurrectionis, per exteriora poenitentiae signa homi-
 nibus proposuit ad imitandum. Ista à Clemente hoc modo ^{generatio.}
 prescripta, tum ad rei gesta cognitionem, tum ad utilitatem
 legentium accommodata, istum locum obtineant. Hoc agno-
 scit & Ioannes Chrysostomus epistola quinta ad Theod. Lap.
 Quae ait, gesta sunt cum illo iuvene, qui prius discipulus fuit
 Ioannis filii Zebedaei: deinde longo tempore ducem egit latro-
 num: iterum à sanctis manibus beati senis interceptus, in
 superiorem virtutum è lustro, è spelunca latronum pe-
 netrauit, ipse non ignoras: nosli enim non minus quam
 ego.

§. Alterum dilectionis praecipuae exemplum com- ^{S. Ioan. de-}
 memorat Sanctus Hieronymus libro tertio in Epistolam ad ^{crepitus se-}
 Galatas capite sexto. Beatus Ioannes Euangelista, cum Ephesi ^{nex.}
 moraretur vsque ad ultimam senectutem, & vix inter discipu-
 lorum manus ad Ecclesiam deferretur, nec posset in plura ver-
 ba vocem contexere, nihil aliud per singulas solebat proferre
 collectas, nisi hoc: Filioli, diligite alterutrum. Tandem disci-
 puli, & fratres, qui aderant tadio affecti, quod eadem sem-
 per audirent, dixerunt: Magister, quare hoc semper lo-
 queris? Qui respondit dignam Ioanne sententiam:

Quia praeceptum DOMINI est; &
 si solum fiat, sus-
 ficit.

Dilige, &
 quod vis, fac
 consentaneè
 S. Ioanni ait
 B. Aug. trac.
 7. in 1. D. Io.
 epist.

✠(?)✠
)(

CAPVT